

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף צד עמוד ב

- [א] מהי שיטת ר' אליעזר במשנה בגדר "דרך רחוקה", ומנין ?
- [ב] מה שאר שיטות התנאים בדעת ר' אליעזר בגדר "דרך רחוקה" ?
- [ג] לר' אליעזר, ערל שלא מל ומחמת כן לא הקריב את הפסח, האם חייב כרת ?

[א] הגדר: הנמצא מאיסקופת העזרה ולחוץ, שהוא מקום עשיית הפסח, נדחה לפסח שני. **הטעם:** 1. נקוד מעל האות ה' שבמילה "רחוקה", וכל נקוד ממעט, וכאן מלמד שאפילו הנמצא רק מחוץ לעזרה נידון כדרך רחוקה.
2. שנאמר "ובדרך לא היה", ולא נאמר ובדרך רחוקה לא היה.
3. כשם שפודים מעשר שני רק כשנמצא בריחוק מקום, והיינו חוץ למקום הכשירו (חוץ לירושלים).
כך ריחוק מקום בפסח היינו שעומד מחוץ למקום הכשירו (העזרה).

[ב] 1. הנמצא מחוץ לירושלים, שהוא מקום אכילת הפסח.
כשם שלגבי מעשר שני ריחוק מקום היינו מחוץ למקום האכילה.
2. הנמצא מחוץ למודיעים, ואינו יכול להגיע לעזרה לעשות את פסחו.

[ג] אביי: חייב כרת, שאומרים לו קום ומול את עצמך.
ואף לסובר שאין אומרים לעומד מחוץ לעזרה היכנס שלא תתחייב כרת.
כי פטור דרך רחוקה הוא גזירת הכתוב, לכל העומד חוץ למקום הכשירו.
אבל התורה לא פטרה את הערל, אלא שמנוע מלאכול את הפסח.
ולכן אומרים לו למול את עצמו כדי שיאכל בערב.
רבא: מחלוקת תנאים. ולסובר שאין אומרים לעומד מחוץ לאיסקופה להיכנס, הוא הדין בערל שאינו חייב למול את עצמו.